

॥ रमणसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

.. Shri Ramanamaharshi Sahasranama Stotra ..

sanskritdocuments.org

August 20, 2017

.. Shri Ramanamaharshi Sahasranama Stotra ..

॥ रमणसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

Sanskrit Document Information

Text title : ramaNasahasranAmastotram

File name : ramaNasahasranAmastotram.itx

Category : sahasranAma, misc, jagadIsha-shAstrI

Location : doc_deities_misc

Author : Jagadisha Sastri

Language : Sanskrit

Subject : philosophy/hinduism/religion

Transliterated by : Sunder Hattangadi sunderh at hotmail.com

Proofread by : Sunder Hattangadi sunderh at hotmail.com

Source : Ramanashram Publication www.sriramanamaharshi.org

Acknowledge-Permission: Sri V.S. Ramanan, President, Sri Ramanasramam sriramanamaharshi.org

Latest update : January 9, 2015

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

Site access : <http://sanskritdocuments.org>

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

August 20, 2017

sanskritdocuments.org

॥ रमणसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीरमणसहस्रनामस्तोत्रप्रारम्भः ॥

दिव्युवाच ।

भगवन्सर्वशास्त्रार्थपरिज्ञानवतां वर ।

अरुणेशस्य माडात्म्यं त्वत्तो विस्तरशः श्रुतम् ॥ १ ॥

तन्नाम्नामपि साहस्रं सर्वपापहरं नृणाम् ।

अरुणेशावतारस्य रमणस्य महात्मनः ॥ २ ॥

छेदानीं श्रोतुमिच्छामि तस्य नामसहस्रकम् ।

यस्य सङ्घीर्तनान्मर्त्यो विमुक्तिं विन्दते ध्रुवम् ॥ ३ ॥

त्वन्तु सर्वं विजानासि नान्यस्त्वत्तोऽस्य वेदिता ।

तस्मात्कारुण्यतो मलयं भक्तिमत्यै विशेषतः ॥ ४ ॥

नाम्नां सहस्रं दिव्यानां रमणस्य मुनीशितुः ।

रहस्यमपि वक्तव्यं त्वया गौतम सुप्रत ॥ ५ ॥

गौतम उवाच ।

साधु साधु मडाभागे प्रश्न एष जगद्धितः ।

वक्ष्ये तच्छ्रद्धयोपेता सावधानमनाः शृणु ॥ ६ ॥

ज्ञानं वेदान्तसञ्जातं साक्षान्मोक्षस्य साधनम् ।

कर्मापास्त्यादि तद्भिन्नं ज्ञानद्वारैव मुक्तिदम् ॥ ७ ॥

निष्कामकर्मशुद्धानां विवेकादिमतां नृणाम् ।

जायते तस्य विज्ञानं प्रसादादेव सद्गुरोः ॥ ८ ॥

ज्ञानसाधननिष्ठत्वं ज्ञानाभ्यासं विदुर्बुधाः ।

तारतम्येन बिधन्ते ज्ञानाभ्यासाधिकारिणः ॥ ९ ॥

विचारमात्रनिष्ठस्य मुष्या ज्ञानाधिकारिता ।

विचारी दुर्लभो लोके विचारो दृष्टरो यतः ॥ १० ॥

ममुक्षवो नरास्सर्वे ज्ञानाभ्यासेऽधिकारिणः ।

स्त्रीशूद्राणां तथा-येषां नाधिकारोविगर्हितः ॥ ११ ॥

देशभाषान्तरेषामपि तेषां सोऽप्युपकारकः ।
 ज्ञानस्य य विचारोऽयं सन्निःकृष्टं हि साधनम् ॥ १२ ॥
 विचारभिन्नमार्गश्च न साक्षाज्ज्ञानसिद्ध्यै ।
 विचारजननद्वारेत्याहुर्वेदान्तवेदिनः ॥ १३ ॥
 योगोपास्त्याद्योयन्ये सन्ति विज्ञानहेतवः ।
 तदालम्बो भवत्येव विचारानघिकारिणाम् ॥ १४ ॥
 योगोपास्त्याद्यशक्तानां जपस्त्युत्यादिकीर्तनम् ।
 ज्ञानोपायोभवत्येव जिज्ञासानुष्ठितं यद्वि ॥ १५ ॥
 तस्माद्यत्नतोज्ञानं सर्वेषां येन हेतुना ।
 तादृशं नामसादस्रं रमणस्य महात्मनः ॥ १६ ॥
 त्वय प्रीत्यैव वक्ष्यामि हिताय जगतां शृणु ।
 नाभक्ताय प्रदातव्यमिदं भोक्षसुभप्रदम् ॥ १७ ॥
 अस्य श्रीरमणदिव्यसुखसनामस्तोत्रमहामन्त्रस्य ।
 गौतमो ऋषिः । अनुष्टुप्छन्दः । श्रीरमणपरमात्मादेवता ।
 ॐ बीजम् । ल्रीं शक्तिः । श्रीं कीलकम् ।
 “श्री रमणाय नमः” इति मन्त्रप्रत्येकवर्णनं लृष्टयादि न्यासः ।
 ॐ भूर्भुवस्स्वरोमिति द्विगन्धः ।
 ध्यानम् ।
 ध्यायेच्छारदयन्द्रसुन्दरमुषं ताम्भारविन्देक्षणां
 भक्ताभीष्टवराभयप्रदकरं कौपीनमात्रोज्ज्वलम् ।
 स्वात्मानन्दरसानुभूतिविवशं सर्वानवधाङ्गकं
 श्रीमन्तं रमणेश्वरं गुरुवरं योगासनाध्यासितम् ॥
 अरुणज्जलजनेत्रं मुग्धमन्दस्मितास्यं
 तरुणतपनभासं पूर्णबोधप्रसादम् ।
 अरुणशिभरिसानुप्राङ्गणो सञ्चरन्तं
 रमणमरुणमूर्तिं चिन्तयेद्विष्टसिद्ध्यै ॥

॥ ॐ ॥

अरुणेशमहाशक्तिनिपातप्रतिबोधितः ।
 अचिन्त्यपरनिर्वाणस्थितिरव्यक्तशक्तिः ॥ १ ॥
 अनभ्यासश्रमावाप्तसमस्तनिगमागमः ।
 अरुणायलनाथीयपञ्चरत्नप्रकाशकः ॥ २ ॥
 अनालतान्यलुदयस्थानबोधनपण्डितः ।
 अकारादिकक्षारान्तमातृकामन्त्रमालिकः ॥ ३ ॥
 अन्तर्गतमहाशक्तिरणिमादिगुणान्वितः ।
 अभ्यासातिशयज्ञात अत्याश्चर्यचरित्रकः ॥ ४ ॥
 अतिवर्णाश्रमाचारोऽचिन्त्यशक्तिरमोघदृक् ।
 अङ्गावन्त्यादिदेशीयमुमुक्षुजनताश्रयः ॥ ५ ॥
 अन्तर्भुण्डान्तराराम अन्तर्याम्युत्तमर्षदृक् ।
 अलमर्थैकलक्ष्यार्थ अरुणाद्रिमयोऽरुणः ॥ ६ ॥
 अपीताम्बाङ्गानिर्मात्यपयःपानैकश्रुवितः ।
 अध्यात्मयोगनिलय अदीनात्माऽधमर्षणः ॥ ७ ॥
 अकार्यो लक्ताकायस्थः कालयज्ञप्रवर्तकः ।
 अक्षिपेयामृताम्बोधिरालुयैश्वर्यदायकः ॥ ८ ॥
 आजानुबाहुरक्षोभ्य आत्मवाननसूयकः ।
 आवर्तक्षेत्रसञ्जात आर्तरक्षणतत्परः ॥ ९ ॥
 धृतिडासपुराणज्ञ धृष्टापूर्तकूलप्रदः ।
 धृष्टापिङ्गलिकामध्य-सुषुम्नाग्रन्थिभेदकः ॥ १० ॥
 धृष्टापिङ्गलिकामध्य-सुषुम्नामध्यभासुरः ।
 धृष्टार्थदाननिपुण धन्द्रभोगविरक्तधीः ॥ ११ ॥
 धृष्टान धृष्टाण्डीनः धृष्टिबाधाभयापहः ।
 उपास्यमूर्तिरुत्साहसम्पन्न उरुविक्रमः ॥ १२ ॥
 उदासीनवदासीन उत्तमज्ञानदेशिकः । नाम ५०
 उर्ध्वरेता उर्ध्वगति रुटञ्च उदारधीः ॥ १३ ॥
 ऋषीऋषिगणस्तुत्यो ऋजुबुद्धी ऋजुप्रियः ।

ऋतम्बर ऋतप्रज्ञो ऋजुमार्गप्रदर्शकः ॥ १४ ॥
 अेवमित्यविनिर्णयः अेनःकूटविनाशनः ।
 अैश्वर्यदाननिपुणो अौदार्यगुणमण्डितः ॥ १५ ॥
 ओङ्कारपदलक्ष्यार्थ औपम्यपरिवर्जितः ।
 कटाक्षस्यन्तिकरुणः कटिबद्धालमल्लकः ॥ १६ ॥
 कमनीययस्त्रिद्वयः कर्मविन्दविपुङ्गवः ।
 कर्माकर्मविभागाज्ञः कर्मलेपविवर्जितः ॥ १७ ॥
 कलिदोषहरः कन्नः कर्मयोगप्रवर्तकः ।
 कर्मन्दिप्रवरः कव्यः कल्याणगुणमण्डितः ॥ १८ ॥
 कान्तिपत्तनसन्दृष्टारुणज्योतिःप्रदर्शितः ।
 कामउन्ताकान्तमूर्तिः कालात्माकालसूत्रहृत् ॥ १९ ॥
 काङ्क्षालीनः कालकाङ्क्षी काशीवासकृत्वप्रदः ।
 काश्मीरदेश्यसेव्याङ्घ्रिर्नेपालीयसमर्थितः ॥ २० ॥
 कामकारनिराकर्ता कृतकृत्यत्वकारकः ।
 काव्यकण्ठसुधीदृष्टकार्तिकेयस्वरूपधृक् ॥ २१ ॥
 किङ्करीकृतभूपालः कीर्तिमान्कीर्तिवर्द्धनः ।
 कुमारः कुतलामोदः कुकुटुम्भी कुलोद्गतः ॥ २२ ॥ नाम १००
 कुष्ठापस्माररोगघ्नः कुसुमारामनिष्ठितः ।
 कृपालुः कृपणालम्बः कृशानुसदृशः कृशः ॥ २३ ॥
 केरलान्प्रादिभाषाज्ञः केरलान्प्रजनेडितः ।
 कैवल्यपदनिश्रेणिः कैवल्यसुभ्रदायकः ॥ २४ ॥
 कोऽहं नाहं सोऽहमिति स्वात्मान्नेषणमार्गदृक् ।
 कोऽहंविमर्शब्रह्मास्त्रनाशिताशेषविलम्बः ॥ २५ ॥
 कोशालयप्रतिष्ठाता कोशवान्कोशवीक्षिता ।
 क्षमावान्क्षिप्रसन्तुष्टः क्षपिताशेषकल्मषः ॥ २६ ॥
 क्षतकर्मा क्षताविद्यः क्षीणलक्ष्मणनावनः ।
 क्षामनाशी क्षुधाहीनः क्षुद्रघ्नः क्षितिमण्डनम् ॥ २७ ॥

क्षेत्रज्ञः क्षेमदः क्षेमः क्षेमार्थिजनवन्दितः ।
 क्षेत्राटनपरिश्रान्तभक्तक्षिप्रप्रसादनः ॥ २८ ॥
 क्षमामन्त्रभीजतत्त्वज्ञः क्षेत्राञ्जवह्लप्रदः ।
 गम्भीरो गर्वितो गर्वविहीनो गर्वनाशनः ॥ २९ ॥
 गद्यपद्यप्रियोगम्यो गायत्रीमन्त्रभोषितः ।
 गिरिशो गीष्पतिर्गुण्यो गुण्णातीतो गुण्णाकरः ॥ ३० ॥
 गृहीगृहविनिर्मुक्तो गृह्णातिगृहसञ्जयी ।
 गीतोपदेशसारादिग्रन्थकृद् ग्रन्थिभेदकः ॥ ३१ ॥ नाम १५०
 गुरुभूर्तपोनिष्ठः नैसर्गिकसुहृद्भरः ।
 गृह्णामुक्त्यधिकारित्व व्यवस्थापनतत्परः ॥ ३२ ॥
 गोविन्दो गोकुलत्राता गोष्ठीवागोघनान्वितः ।
 यरायरहितश्चक्षुरुत्सवश्चतुरश्रलः ॥ ३३ ॥
 यतुर्वर्गयतुर्भद्रप्रदश्चरमदेहभृत् ।
 याज्ञालयटकश्चाऽङ्घ्रि-किटिकीशङ्घितकुरः ॥ ३४ ॥
 चित्तानुवर्ती चिन्मुद्गी चिन्मयश्चित्तनाशकः ।
 चिरन्तनश्चिदाकाशश्चिन्ताहीनश्चिद्गूर्जितः ॥ ३५ ॥
 चोरडा चोरदृक् चोरयपेटाघातनन्दितः ।
 छलश्छन्नयोहीनश्शत्रुश्चिच्छत्रुतापनः ॥ ३६ ॥
 छन्नाकारश्छान्दसेऽयश्छिन्नकर्मादि बन्धनः ।
 छिन्नद्वैधश्छिन्नमोहश्छिन्नलुब्धिश्छिन्नकल्मषः ॥ ३७ ॥
 जगद्गुरुर्जगत्प्राणो जगदीशो जगत्प्रियः ।
 जयन्तीजो जम्हीनो जयदो जनमोहनः ॥ ३८ ॥
 जात्रत्स्वप्नसुषुप्त्यादिसाक्षी जाऽयविनाशकः ।
 जातिवर्णभेदाशून्यो जित्तात्मा जितभूतकः ॥ ३९ ॥
 जितेन्द्रियो जितप्राणो जितान्तश्शत्रुसञ्चयः । नाम २००
 ज्ञानब्रह्मैक्यविज्ज्ञानमुक्तो ज्ञानत्वनाशकः ॥ ४० ॥
 ज्योतिर्विद्गमयज्योतिस्समलोष्टाश्मकाञ्चनः ।

जेता जयायाज्ज्ञानमूर्तिर्ज्ञानी ज्ञानमडानिधिः ॥ ४१ ॥

ज्ञानज्ञातृज्ञेयरूपत्रिपुटीभावनोज्जितः ।

ज्ञातसर्वांगमो ज्ञानगम्यो ज्ञातेयसन्ततः ॥ ४२ ॥

ज्ञानविज्ञानतृमात्मा ज्ञानसञ्छिन्नसंशयः ।

ज्ञानाग्निदग्धकर्मा य ज्ञानोपायप्रदर्शकः ॥ ४३ ॥

ज्ञानयज्ञविधिप्रीतो ज्ञानावस्थितमानसः ।

ज्ञाताऽज्ञातान्यथिन्मात्रो ज्ञानवृद्धोपलालितः ॥ ४४ ॥

तत्त्वज्ञस्तत्त्वविन्नेता तत्त्वमस्यादिलक्षितः ।

तत्त्वभाषणसन्तुष्टस्तत्त्वबोधकदेशिकः ॥ ४५ ॥

तत्पदार्थैकसंलीनस्तत्त्वान्वेषण तत्परः ।

तपनस्तपनीयाङ्गस्तमस्सन्तापयन्द्रमाः ॥ ४६ ॥

तपस्वी तापसाराध्यस्तपः क्लिष्टतनूद्भूतः ।

तपस्तत्त्वार्थसारज्ञस्तपोमूर्तिस्तपोमयः ॥ ४७ ॥

तपोबलसमाकृष्टभक्तसङ्घसमावृतः ।

तापत्रयाग्निसन्तमजनसञ्छोवनाभृतम् ॥ ४८ ॥

तातादेशामशोषाद्रिस्तातारुणामुष्यरः ।

तातान्तिकसमागन्ता तातान्वेषणतत्परः ॥ ४९ ॥

तितिक्षुस्तीर्थवित्तीर्थं तुरीयस्तुष्टमानसः । नाम २५०

तुल्यनिन्दस्तुतिस्तूष्णींशीलस्तूष्णाविवर्जितः ॥ ५० ॥

तेजस्वीत्यक्तविषयस्त्रयीभावार्थकोविदः ।

त्रिदिवेशमुष्णोपास्यस्त्रिवर्गस्त्रैगुणात्मकः ॥ ५१ ॥

त्रैलोक्यबुधसम्मूज्यस्त्रैलोक्यत्रासभृङ्गितः ।

त्रैलोक्यसृष्टिस्थितिकृत् त्रैगुण्यविषयोऽजितः ॥ ५२ ॥

त्रैगुण्यविषवेगघ्नो दक्षो दग्धवपुर्धरः ।

दर्शनीयो दयामूर्तिर्दक्षिणास्थो दमान्वितः ॥ ५३ ॥

दण्डयुक् दण्डनीतिस्थो दक्षिणो दम्भवर्जितः ।

दण्डराकाशमध्यस्थ थिदाकाशप्रतिष्ठितः ॥ ५४ ॥

दशदिक्पालसम्पूज्यो दशदिव्यापिसद्यशाः ।
 दक्षिणद्वीपविष्यातो दक्षिणात्यकलाकविः ॥ ५५ ॥
 दारिद्र्यध्वंसको दान्तो दारितकलेशसन्ततिः ।
 दासीदासाभरो दिव्यो दिष्ट्याबुद्धो दिग्भरः ॥ ५६ ॥
 दीर्घदर्शी दीप्यमानो दीनबन्धुर्दृगात्मकः ।
 दूर्विगाढ्यो दुराधर्षो दुराचारनिवर्तकः ॥ ५७ ॥
 दृग्दृश्यभेदधीशून्यो दर्शनं दृग्भण्डकः ।
 देववन्द्यो देवतेशो दोषज्ञो दोषनाशनः ॥ ५८ ॥ नाम ३००
 द्वादशार्णमनुध्येयो द्वादशान्तस्थलस्थितः ।
 दैविको द्राविडो द्वीपान्तरविष्यातवैभवः ॥ ५९ ॥
 द्वितीयातिथिसम्भूतो द्वैतभावविमुक्तधीः ।
 द्वैतद्वैतमतातीतो द्वैतसन्तमसापडः ॥ ६० ॥
 धनदो धर्मसूक्ष्मज्ञो धर्मराट् धार्मिकप्रियः ।
 धाता धातृसमश्रीको धातुशुद्धिविधायकः ॥ ६१ ॥
 धारणाशक्तिमान्धीरो धुरीणो धृतिवर्द्धनः ।
 धीरोदात्तगुणोपेतो ध्याननिष्ठो ध्रुवस्मृतिः ॥ ६२ ॥
 नमज्जनोद्धाराङ्कुररवालनसन्निभः ।
 नवनीतसमस्वान्तो नतसाधुजनाश्रयः ॥ ६३ ॥
 नरनारीगणोपेतो नगसानुकृताश्रमः ।
 नममेत्यव्यययुतो नवीनो नष्टमानसः ॥ ६४ ॥
 नयनानन्ददो नम्यो नामोऽव्यारणमुक्तिदः ।
 नागस्वाम्यनुजो नागसुन्दरज्येष्ठतां गतः ॥ ६५ ॥
 नादबिन्दुकलामिज्ञो नादब्रह्मप्रतिष्ठितः ।
 नादप्रियो नारदादिपूज्यो नामविवर्जितः ॥ ६६ ॥
 नामी नामजपप्रीतो नास्तिकत्वविघातकृत् ।
 नासाग्रण्यस्तदृष्ट नामब्रह्मातीतो निरञ्जनः ॥ ६७ ॥

निरञ्जनाश्रयो नित्यतृभो निश्चयैयसप्रदः । नाम ३५०
 निर्यत्नसिद्धनित्य श्रीर्नित्यसिद्धस्वउपदृक् ॥ ६८ ॥
 निर्ममो निरड्डुारो निरवधो निराश्रयः ।
 नित्यानन्दो निरातड्डुो निष्प्रपञ्चो निरामयः ॥ ६९ ॥
 निर्मलो निश्चलो नित्यो निर्मोडो निरुपाधिकः ।
 निरसङ्गो निगमस्तुत्यो निरीडो निरुपापवः ॥ ७० ॥
 नित्यशुद्धो नित्यबुद्धो नित्यमुक्तो निरन्तरः ।
 निर्विकारो निर्गुणात्मा निष्पापो निष्परिग्रहः ॥ ७१ ॥
 निर्भवो निस्तुलो निघ्नो निजानन्दैकनिर्भरः ।
 निग्रहानुग्रहसमो निःकृतिज्ञो निदानवित् ॥ ७२ ॥
 निर्गन्धो निर्ममस्कारो निस्तुतिर्निरयापहः ।
 निर्वासनो निर्व्यसनो निर्योगक्षेमचिन्तनः ॥ ७३ ॥
 निर्बीजध्यानसंवेधो निर्वाद्यो निश्शिरोरुहः ।
 पञ्चाक्षरमनुध्येयः पञ्चपातकनाशनः ॥ ७४ ॥
 पञ्चस्कन्धीमताभिज्ञः पञ्चकोशविलक्षणः ।
 पञ्चाग्निविद्यामार्गज्ञः पञ्चकृत्यपरायणः ॥ ७५ ॥ नाम ४००
 पञ्चवक्त्रः पञ्चतपाः पञ्चताकारणोद्धरः ।
 पञ्चोपचारसम्पूज्यः पञ्चभूतविमर्दनः ॥ ७६ ॥
 पञ्चविंशतितत्त्वात्मा मडापञ्चदशाक्षरः ।
 पराशरकुलोद्भूतः पण्डितः पण्डितप्रियः ॥ ७७ ॥
 परमेष्ठी परेशानः परिपूर्णः परात्परः ।
 परंजयोतिः परंधाम परमात्मा परायणम् ॥ ७८ ॥
 पतिप्रतापीष्टदायी पर्यङ्कस्थः परार्थवित् ।
 पवित्रपादः पापारिः परार्थैकप्रयोजनः ॥ ७९ ॥
 पालीतीर्थतटोल्लासी पाश्चात्यद्वीपविश्रुतः ।
 पिता पितृहितः पित्तनाशकः पितृभोजकः ॥ ८० ॥
 पितृव्यान्वेषित पीनः पातालेशालयस्थितः ।

पुनर्वसूदितः पुण्यः पुण्यकृत्युत्तमः ॥ ८१ ॥
 पुत्रागतसुवत्क्षेत्री पुण्यापुण्यविवर्जितः ॥ १ ॥
 पूतात्मा पृथुकप्रीतः पृथुदश्च पुरोहितः ॥ ८२ ॥
 प्रतिमाकृतसामिध्यः प्रतिग्रहपराङ्मुषः ।
 प्रमादिवत्सरोद्भूतः प्रकृतिस्थः प्रमाणावित् ॥ ८३ ॥
 प्रतीकोपास्तिविषयः प्रत्युत्तरविचक्षणः । नाम ४५०
 प्रत्यङ् प्रशान्तः प्रत्यक्षः प्रश्रितः प्रतिमानवान् ॥ ८४ ॥
 प्रदक्षिणाप्रीतमनाः प्रवालाद्रिसमाश्रयः ।
 प्राच्यप्रतीच्यदेशीय विबुधाग्राण्यवन्दितः ॥ ८५ ॥
 प्रस्थानभेदसम्बोद्धयः प्रांशुः प्राणनिरोधकः ।
 प्रसूतिदिनवृद्धस्त्री दर्शितज्योतिराकृतिः ॥ ८६ ॥
 प्रार्थितार्थप्रदः प्राज्ञः प्रावारकनिगूढितः ।
 प्रातस्मर्तव्ययारित्रः प्राभप्राप्त्यनिर्वृतः ॥ ८७ ॥
 प्रयाणस्मृतिसम्प्राप्यः प्रियडीनः प्रियंवदः ।
 प्रेक्षावान्प्रेष्यरहितः कृलभूतः कृलप्रदः ॥ ८८ ॥
 बलुश्रुतो बलुमतो बलुपाकी बलुप्रदः ।
 बलवान्बन्धुमान्बालरूपो बाल्यविशेषितः ॥ ८९ ॥
 बालमानुप्रीतिकाशो बालसन्ध्यासिशब्दितः ।
 ब्रह्मचर्यतपोयोगश्रुतप्रज्ञासामन्वितः ॥ ९० ॥
 ब्रह्मण्यो ब्रह्मविद्ब्रह्म ब्रह्मसायुज्यदायकः ।
 ब्रह्मार्पितमनोबुद्धिर्ब्रह्मणस्वामिनामकः ॥ ९१ ॥
 ब्रह्मासनस्थितो ब्रह्मसूत्रविद्भगवान्भवः ।
 भयकृद्भयसंघर्ता भवादो भक्तभावितः ॥ ९२ ॥ नाम ५००
 भाद्रपो भावनाग्राह्यो भावज्ञो भाग्यवर्द्धनः ।
 भारतीयमहाभाग्यं भारतप्यातिपोषकः ॥ ९३ ॥
 भारतोधेज्ञानदीपो भावनाभेदकृन्तनः ।
 भिदाशून्यो भिदाध्वंसी भावुको भिक्षुकेश्वरः ॥ ९४ ॥

भूतिदो भूतिकृद्भूमि नाथपूर्णाशसम्भवः ।
 भौमब्रह्म भ्रमध्वंसी भ्रूलक्षेत्रलक्षितः ॥ ८५ ॥
 भूतिभूषितसर्वाङ्गो मङ्गलो मङ्गलप्रदः ।
 मनोबुद्धिरुडुः प्रकृतिश्च परः पुमान् ॥ ८६ ॥
 मडाशक्तिर्भडासिद्धिर्भडोदारो मडाद्युतिः ।
 मडाकर्ता मडाभोक्ता मडायोगी मडामतिः ॥ ८७ ॥
 मडामान्यो मडाभागो मडासेनमर्लोशजः ।
 मर्यादाकृन्मडादेवो मडाऋषी मडायशाः ॥ ८८ ॥
 मडोधर्मो मडोत्साहो ममताग्रहपीडनः ।
 मडामन्त्रो मडायन्त्रो मडावाङ्मयोपदेशकः ॥ ८९ ॥
 मडावाङ्मयार्थतत्त्वज्ञो मडामोडनिवारकः ।
 मायावी मानदो मानी मातृमुक्तिविधायकः ॥ ९० ॥ नाम ५५०
 मानावमानसाभ्यात्मा मालूराधस्तपस्स्थितः ।
 मधूकद्रुतलस्थायी मातृमान्मातृभक्तिमान् ॥ ९०९ ॥
 मात्रालयप्रतिष्ठाता मार्गितो मार्गबान्धवः ।
 मार्गशीरो मार्गदर्शी मार्गशीर्षकृतोदयः ॥ ९०२ ॥
 मार्गितात्मा मार्गशून्यो मितभुज्मितसञ्चरः ।
 मितरवप्रावबोधश्च मिथ्याबाह्यनिरीक्षकः ॥ ९०३ ॥
 मुनिर्मुक्तो मुक्तिदायी मेधावी मेध्यभोजनः ।
 मौनव्याप्यानकृन्मौनी मौनभाषाविशारदः ॥ ९०४ ॥
 मौनामौनद्वयातीतो मौनदो मौनिषु प्रियः ।
 यज्ञकृद्यज्ञाभुज्यज्ञो यजमानो यथार्थवित् ॥ ९०५ ॥
 यतात्मा यतिसम्भूज्यो यतिप्राप्यो यशस्करः ।
 यमाद्यष्टाङ्गयोगज्ञो यजुश्शाप्ती यतीश्वरः ॥ ९०६ ॥
 यवनानुग्रहकरो यक्षो यमनिषूदनः ।
 यात्राविरहितो यानाडनाऋढो याज्ञिकप्रियः ॥ ९०७ ॥

यातनानाशनो याञ्चलीनो याचितदायकः । नाम ६००
युक्तकृद्युक्तभुग्युक्त स्वप्नबोधो युगादिकृत् ॥ १०८ ॥
योगीशो योगपुरुषो योगतत्त्वविवेचकः ।
योगासनो योगभूमि समारोहणसाधकः ॥ १०९ ॥
योगिगम्यो योगकृत् योगभ्रष्टशुभप्रदः ।
योगप्रशंसी योगस्थो योगक्षेमधुरन्धरः ॥ ११० ॥
रक्षको रमणो रम्यो रमणीयाङ्गसंलतिः ।
रमेशकलेशसन्दृष्टज्योतिरकलेशदर्शनः ॥ १११ ॥
रजोपढो रजोमूर्ती रसिको रसशेवधिः ।
रहस्यो रञ्जनो रस्यो रत्नगर्भो रसोदयः ॥ ११२ ॥
राजविद्यागुरु राज विद्याविद्राजमानितः ।
राजसाधारनिर्मुक्तो राजसङ्गानदूरगः ॥ ११३ ॥
रागद्वेषविनिर्मुक्तो रसालाश्रमकोकिलः ।
रामाभिरामो राजश्रीः राजा राज्यहितङ्करः ॥ ११४ ॥
राजभोगप्रदो राष्ट्रभाषाविद्राजवल्लभः ।
रुदितद्वेषणो रुद्रो लक्ष्मीवानलक्ष्मिवर्द्धनः ॥ ११५ ॥
लज्जालुर्ललितो लब्धलब्धव्यो लघुसिद्धिदः । नाम ६५०
लयविल्लब्धकामौघो लाभालाभसमाशयः ॥ ११६ ॥
लयाधिष्ठानतत्त्वज्ञो लयपूर्वसमाधिमान् ।
लास्यप्रियो लिङ्गरूपी लिङ्गोत्थो लिङ्गवर्जितः ॥ ११७ ॥
लिपिलेभयणो लोकशिक्षको लोकरक्षकः ।
लोकान्तमताभिज्ञो लोकवार्ताविवर्जितः ॥ ११८ ॥
लोकोदासीनभावस्थो लोकोत्तरगुणोत्तरः ।
लोकार्थक्षो लोकपूज्यो लोकासारत्वबोधकः ॥ ११९ ॥
लोकार्थशक्तात्मशक्तिमलान्तपर्वतः ।
लोकानुत्साहको लोकप्रमाणं लोकसङ्गृही ॥ १२० ॥
लोकबोधप्रकाशार्थ शोणोद्यज्ञज्ञानभास्करः ।

वरिष्ठो वरदो वक्ता वङ्गदेश्यजनाश्रयः ॥ १२१ ॥
 वन्दारुजनमन्दारो वर्तमानैककालवित् ।
 वनवासरसामिष्ठो वलित्रयविभूषितः ॥ १२२ ॥
 वसुमान्वस्तुतत्त्वज्ञो वन्द्यो वत्सतरीप्रियः ।
 वर्णाश्रमपरित्राता वर्णाश्रममतातिगः ॥ १२३ ॥
 वाक्यज्ञो वाक्यकुशलो वाङ्मनोबुद्ध्यगोचरः ।
 वाद्यगीतप्रियो वाजश्रवा वापीप्रतिष्ठकः ॥ १२४ ॥
 वालनागारनिष्ठावान्वाङ्मिधेकलप्रदः ।
 वक्षोदक्षिणामागस्थ लृट्यस्थानदर्शकः ॥ १२५ ॥ नाम ७००
 वयद्भूमन्त्रसंसेव्यो विचारैकोपदेशकृत् ।
 विचारमात्रनिरतो विवेकिजनतादृतः ॥ १२६ ॥
 विदित्तात्मा विधेयात्मा विस्मितेशाटिवीक्षितः ।
 विरुपाक्षगुडावासी विश्वात्मा विश्वभुज्विभुः ॥ १२७ ॥
 विविक्तसेवी विघ्नेशयैत्यप्राकारसंस्थितः ।
 विध्यदृष्टमडोदर्शी विज्ञानानन्दसुन्दरः ॥ १२८ ॥
 विघसाशी विशुद्धात्मा विपर्यासनिरासकः ।
 विभूतिसितहालाढ्यो विरोधोक्तिविनाकृतः ॥ १२९ ॥
 विश्वम्मरो विश्ववैद्यो विश्वास्थो विस्मयान्वितः ।
 वीणागेयो वीतमायो वीर्यवान्वीतसंशयः ॥ १३० ॥
 वृद्धिद्रासविनाभूतो वृद्धो वृत्तिनिरोधकः ।
 वृत्तिदो वृत्तिबोधेद्धो वेणुवाद्यवशंवदः ॥ १३१ ॥
 वेदवेदान्ततत्त्वज्ञो वेषदोषप्रकाशकः ।
 व्यक्ताव्यक्तस्वरूपज्ञो व्यङ्ग्यवाक्यप्रयोगवित् ॥ १३२ ॥
 व्याभाषिलो व्यवस्थाकृद्व्यवसायविबोधकः ।
 वैज्ञानिकाग्राणीर्वैश्वानरो व्याघ्राजिनस्थितः ॥ १३३ ॥
 शरण्यशशर्मदशशक्ति पातबुद्ध्यशमान्वितः ।
 शरीरिवद्भासमानशशर्मण्यजनवन्दितः ॥ १३४ ॥ नाम ७५०

शास्त्रजलमलारण्य वृथाटननिषेधकः ।
शास्त्राभ्यासकृतीभूत ज्ञानविज्ञानतत्परः ॥ १३५ ॥
शास्त्रोल्लङ्घनविद्वेषी शास्त्रमार्गाविलङ्घनः ।
शान्तात्मा शान्तिदृशशान्तिधनशशान्तोपदेशकः ॥ १३६ ॥
शाण्डिल्योपास्तिलक्ष्यार्थशशास्त्रयोनिः प्रजापतिः ।
शिवङ्कुरशिवतमशिशेष्टशिशुपूजितः ॥ १३७ ॥
शिवप्रकाशसन्तुष्टशिवद्वैतप्रतिष्ठितः ।
शिवगङ्गातटाकस्थशिवज्ञानप्रदायकः ॥ १३८ ॥
शीतायलप्रान्त्यपूज्यशशीप्रातीरजनाश्रयः ।
शुभाशुभपरित्यागी शुभाशुभविमत्सरः ॥ १३९ ॥
शुक्लकृष्णगतिज्ञानी शुभंयुशिशिरात्मकः ।
शुकवज्रजन्मसंसिद्धशोषाद्रिस्वामिवत्सलः ॥ १४० ॥
शैववैष्णवशाक्तादि विरोधप्रतिरोधकः ।
शृङ्गारादिरसालम्बो शृङ्गाररसविप्रियः ॥ १४१ ॥
श्रवणार्थतत्त्वज्ञश्रवणानन्दभाषितः ।
शोणेशालयसञ्चारी शोणेशः शोणतीर्थवित् ॥ १४२ ॥
शोकमोहाद्यसंसृष्टशोणक्षेत्राधिदैवतम् ।
श्रीदः श्रीशः श्रीनिवासः श्रीकण्ठमततत्त्ववित् ॥ १४३ ॥
श्रीविधामन्त्रतत्त्वज्ञः श्रीवैष्णवमतप्रियः ।
श्रुतित्तात्पर्यनिर्वक्ता श्रुतमात्रावधारणः ॥ १४४ ॥
श्रुतश्रोतव्यसन्तुष्टः श्रौतमार्गसमर्थकः ।
षडध्वान्तविध्वंसी षडूर्मिभयभञ्जनः ॥ १४५ ॥ नाम ८००
षट्ग्रन्थिभेदयतुरष्षट्गुणी षट्प्रमाणावान् ।
षट्कोणमध्यनिलयष्षडरिघ्नष्षडाश्रयः ॥ १४६ ॥
षड्त्वघ्नष्षडाधारनिर्ध्यातष्षडनादिवित् ।
सर्वज्ञस्सर्ववित्सर्वस्सर्वस्सर्वमनस्स्थितः ॥ १४७ ॥
सदसन्निर्णयज्ञानी सर्वभूतसमाशयः ।

सर्वश्रुतिस्सर्वयक्षुस्सर्वाननकरादिमान् ॥ १४८ ॥
 सर्वेन्द्रियगुणाभासस्सर्वसम्बन्धवर्जितः ।
 सर्वभूत्सर्वकृत्सर्वदरस्सर्वहितेरतः ॥ १४९ ॥
 सर्वारम्भपरित्यागी सगुणध्यायितारकः ।
 सर्वभूतनिशाब्धुस्सर्वजागरनिद्रितः ॥ १५० ॥
 सर्वार्थमस्सत्यस्सद्बुद्धस्सदात्मनः ।
 सर्गादिमध्यनिधनस्सकृत्स्मृतिविमुक्तिदः ॥ १५१ ॥
 संयमी सत्यसन्धश्च संस्कारपरिवर्जितः ।
 समस्समविभक्ताऽगस्समदृक् समसंस्थितः ॥ १५२ ॥
 समर्थस्समरद्वेषी समर्यादस्समाहितः ।
 समयज्ञस्सदानन्दस्समाहृतनिजेन्द्रियः ॥ १५३ ॥
 सत्तासंविन्मयज्योतिस्सम्प्रदायप्रवर्तकः । नाम ८५०
 समस्तवृत्तिमूलाहं वृत्तिनाशोपदेशकः ॥ १५४ ॥
 सम्राट् समृद्धस्सम्बुद्धस्सर्वश्रुतिमनोहरः ।
 सरलस्सरसस्सर्वरसस्सर्वानुभूतियुक् ॥ १५५ ॥
 सर्वेश्वरस्सर्वनिधिस्सर्वात्मा सर्वसाधकः ।
 सलज्जप्राप्तकर्मनुष्ठानत्यागनिषेधकः ॥ १५६ ॥
 सलिषगुस्सात्त्विकाडारस्सात्त्विकज्ञानिवीक्षितः ।
 सत्त्वाधिकमनोबुद्धिसुषुप्तैर्यविवर्धकः ॥ १५७ ॥
 सात्त्विकत्यागयोगज्ञस्सात्त्विकाराध्यवैभवः ।
 सार्धषोडशवर्षाभपारिव्राज्यो विरक्तधीः ॥ १५८ ॥
 सामगानप्रियस्साभ्यवैषम्यमतिक्रान्तनः ।
 साधिताभिलसिद्धीशस्सामवित्सामगायनः ॥ १५९ ॥
 सिद्धार्थस्सिद्धसद्बुद्धस्सिद्धिदस्सिद्धसाधनः ।
 सिद्ध्यसिद्धिसमस्सिद्धस्सिद्धसद्बुद्धसमर्थितः ॥ १६० ॥
 सिसाधयिषुलोकेऽयस्सदायाम्भासदायवान् ।
 सुन्दरस्सुन्दरक्षेत्र विद्याभ्यासविलासभृत् ॥ १६१ ॥

सुन्दरेश्वरलीलाकृतं सुन्दरानन्दवर्द्धनः ।
सुरर्षिसन्ततस्सूक्ष्मस्सूरिदृश्यपदस्थितः ॥ १६२ ॥
सुदर्शनस्सुदृत्सूरिस्सूनृतोक्तिवधावदः ।
सूत्रवित्सूत्रकृतसूत्रं सृष्टिवैतथ्यभोधकः ॥ १६३ ॥ नाम ८००
सृष्टिवाक्यमहावाक्यैक्यकण्ठयप्रतिपादकः ।
सृष्टिहेतुमनोनाशी सृष्ट्यधिष्ठाननिष्ठितः ॥ १६४ ॥
स्रक्ष्यन्दादिविषयविरागी स्वजनप्रियः ।
सेवानम्रस्वभक्तौघ सद्योमुक्तिप्रदायकः ॥ १६५ ॥
सोमसूर्याञ्जप्रकाश्य स्वप्रकाशस्वरूपदृक् ।
सौन्दर्याम्भातपस्सम्पत्परीपाककृलायितः ॥ १६६ ॥
सौखित्यविभुषस्स्कन्दाश्रमवासकुतूहली ।
स्कन्दालयतपोनिष्ठस्स्तव्यस्तावकवर्जितः ॥ १६७ ॥
सहस्रस्तम्भसंयुक्त माण्डपान्तरमाश्रितः ।
स्तेन्यस्तेनस्स्तोत्रशास्त्र गेयस्स्मृतिकरस्स्मृतिः ॥ १६८ ॥
सामरस्यविधानज्ञस्सुधसौभान्रभोधकः ।
स्वभावभद्रो मध्यस्थस्स्त्रीसन्न्यासविधायकः ॥ १६९ ॥
स्तिमितोदधिवज्रज्ञानशक्तिपूरितविग्रहः ।
स्वात्मतत्त्वसुभस्फूर्तितुन्दिलस्वरूपपदः ॥ १७० ॥
स्वस्वधर्मरतश्चाधी स्वभूस्स्वच्छन्द्येष्टितः ।
स्वस्वरूपपरिज्ञान परामृतपदस्थितः ॥ १७१ ॥
स्वाध्यायज्ञानयज्ञेज्यस्वतस्सिद्धस्वरूपदृक् ।
स्वस्तिकृत्स्वस्तिभुक्स्वामी स्वापजगद्धिवर्जितः ॥ १७२ ॥
उन्तुन्तव्यताशून्य शुद्धस्वात्मोपदेशकः ।
उस्तपादाधसङ्ग्राह्यनिर्लिप्तपरमार्थदृक् ॥ १७३ ॥
उत्पादिपापशामनो डानिवृद्धिविवर्जितः ।
उत्तङ्गद्वेषादेशीय जनवर्जितवैभवः ॥ १७४ ॥

वृद्धयब्रह्मतत्त्वज्ञो वृद्धयान्वेषदेशनः ।
 वृद्धयस्थो वृद्धयाकाशस्वरूपी वृद्धुडाशयः ॥ १७५ ॥
 धार्ढाकाशान्तरगत बाह्याकाशादिवस्तुदृक् ।
 वृद्धयस्थानतत्त्वज्ञो वृद्धलन्नाशपण्डितः ॥ १७६ ॥ नाम ८५०
 डेयोपादेयरडितो डेमन्तर्तुडुतोदयः ।
 डरिब्रह्मेन्द्रध्रुप्रापस्वाराज्योर्जितशासनः ॥ १७७ ॥
 डतासुरप्रकृतिको डंसो वृद्धो डिरण्मयः ।
 डार्दविद्याङ्गलीभूतो डार्दसन्तमसापडः ॥ १७८ ॥
 सेतुस्सीमा समुद्रश्च समाभ्यधिकवर्जितः ।
 पुराणः पुरुषः पूर्णोऽनन्तरूपस्सनातनः ॥ १७९ ॥
 ज्योतिः प्रकाशः प्रथितस्स्वयम्भानः स्वयम्भुः ।
 सत्यं ज्ञानं सुभं स्वस्थस्स्वानुभूः परदैवतम् ॥ १८० ॥
 मडर्षिश्च मडाग्रासो मडात्मा भगवान्वशी ।
 अडमर्थोऽप्रमेयात्मा तत्त्वं निर्वाणमुत्तमम् ॥ १८१ ॥
 अनाभ्यवस्तु मुक्तात्मा अन्धमुक्तिविवर्जितः ।
 अदृश्यो दृश्यनेता च मूलाचार्यस्सुभासनः ॥ १८२ ॥
 अन्तर्यामी पारशून्यो भूमा भोजयिता रसः । नाम १०००

उपसंखारः ।

कोऽडं मार्गं धनुष्पाणिर्नाडं तत्त्वसुदर्शनः ।
 सोऽडं बोध मडाशङ्भो भगवान् रमणोऽवतु ॥ १ ॥

एति त्रिवारम्

एति ते नामसहस्रं रमणस्य मडात्मनः ।
 कथितं कृपया देवि गोप्याद्गोप्यतरं मया ॥ २ ॥
 य एदं नामसाहस्रं भक्त्या पठति मानवः ।
 तस्य मुक्तिरयत्नेन सिद्ध्यत्येव न संशयः ॥ ३ ॥
 विद्यार्थी लभते विद्यां विवाडार्थी गुडी लभेत् ।
 वैराग्यकामो लभते वैराग्यं भवतारकम् ॥ ४ ॥

येन येन य यो योऽर्थी स स तं तं समश्नुते ।
सर्व पापविनिर्मुक्तः परं निर्वाणमाप्नुयात् ॥ ५ ॥

दुर्दृशकालोत्थदुरामयाताः

दौर्भाग्यतापत्रयसन्निश्चदाः ।

नराः पठन्तो रमणस्य नाम-

साडस्रमीयुस्सुभमस्तदुःखम् ॥ ६ ॥

इति श्रीगौतममण्डर्षिप्रोक्तं श्रीरमणसडस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

॥ शुभमस्तु ॥

Composed by Jagadisha Sastri.

This is a Ramanashram Publication available at <http://www.sriramanamaharshi.org>

The Sanskrit text has been approved to be posted on sanskritdocuments.org

by permission of Sri V.S. Ramanan, President, Sri Ramanasramam.

Encoded and proofread by Sunder Hattangadi sunderh at hotmail.com

.. Shri Ramanamaharshi Sahasranama Stotra ..

Searchable pdf was typeset using XeTeXgenerateactualtext feature of Xe_{La}TeX 0.99996

on August 20, 2017

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

